

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΕΣ

Η μονοσήμαντη φύση

Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ

Η φύση με ρομαντική μονοτονία
σχεδιάζει την άνοιξη της ζωής μας
αντιγράφοντας τα δικά της εφηβικά όνειρα.
Λουλούδια, λουλούδια με λίγες διαφορές
στο χρώμα, τη στιγμή άνθισης
που με την κίνησή τους σημαίνουν
την ευγενική καταγωγή κάποιου κήπου
ή την αγριάδα της βλάστησης.
Αέρηδες ταξιδεύουν
μαλλιά ανεμίζουνε
στήθη ξανοίγονται στον ήλιο
κι αμέσως στεγνώνουν τα χνάρια απ' τα φιλιά.
Άνοιξη, τόσο κοντά στην αρχή
πράσινο, μέλισσες
νεανική πάντα του σύμπαντος η φωνή.
Αλλ' όμως τι μονοτονία, τι πλήξη
όλο αυτό το ακατάσχετο φως της ζωής
που να κόβεται ποτέ σου δεν θα δεις
κι όσο επαναλαμβάνεται
τόσο το ευγνωμονείς.

*

Ενώ η δύση
έχει τόση ποικιλία!
Κάθε ψυχή αλλιώς τη φαντάζεται
κι αλλιώς αυτή θαρθεί
σ' άλλη ώρα, αλλιώτικα ντυμένη
κάτι μυστηριακό να εκπέμπει ίσως.
Σε ξεγελούν τα πορφυρά σύννεφα
κι όταν αυτά υποκύψουν
στον μαύρο εαυτό τους
νομίζεις πως εσύ όλα τα φαντάστηκες
πως εσύ ποιητικά συνέλαβες
μια άλλη ουτοπία.
Στην ουσία το τέλος είναι αυτό
που δεν γνωρίζει τη μονοτονία
της ύπαρξης
δεν γνωρίζει την επανάληψη
του εγώ.

Η εσωτερική μνήμη

Μαριγώ Αλεξοπούλου

Κάνεις υπολογισμούς
και δεν αποθηκεύεις,
δεν επεξεργάζεσαι.
Πέφτεις με το αλεξίπτωτο
και ακούς την εσωτερική μητέρα
να σου φωνάζει:
«Την ευχή μου,
και μην ξαναπέσεις στα μαλακά».

Πάλι το φεγγάρι

Δημήτρης Άλλος

Αυτόν τον δρόμο
με τις πολλές του τις στροφές και τα γιοφύρια
–ασβέστη ροζ που ξέβραζαν άκληρες οι μνήμες–
τον ξέρω είπα

μ' εκείνο το φεγγάρι που έβγαινε λίγο ψηλότερα
από τη νύστα και δανείζει τα κοπάδια μου στους λύκους
με τις ετεροχρονισμένες του τις μυγδαλιές
–αν είναι χειμώνας έτσι να 'ναι– τα ξέρω είπα

τα κρυφά του πατήματα και λημέρια
–κορφούλες που ταιριάζανε μ' ενός ανθρώπου μπόγι–
καλά τα ξέρω

που στο νερό λιγώνεται και φίδι κολοβό
και που ξεδιψάει πηγάσους και κριάρια

και πάντως

όχι η νοσταλγία μου

αλλά το ψάρι που έψηνε στα χείλη

σ' αγάπησα
σε μίσησα
στέκομαι σε καζεύω

όμορφη χώρα
μυστική

που με χωνεύεις
πιο βαθιά

Τρία ποιήματα από το *Film*

Ευγένιος Αρανίτσης

III

η μέρα έλυσε τη ζώνη της κι η πόλις τρούια παραδόθηκε στις φλόγες.

όλα τα πλάνα της περασμένης ζωής συσσωρεύονται σε μian εντύπωση ευτέλειας: πριν γίνουν στάχτη, τα αντικείμενα μαγεύουν τους ιδιοκτήτες τους για τελευταία φορά, απορροφώντας τους σ' ένα σχήμα αρνητικής φροντίδας.

από αυτή την αστραπή της συνισταμένης παίρνει φωτιά η έκφραση PRAECEPTUM AUREUM, χρυσούς κανών. το δειλινό ολόκληρο πυρπολείται.

καπνός χορεύει στην επιφάνεια μελετώντας τα σχήματα του εφήμερου.

με το δίκιο τους, οι κάτοικοι πεταχτήκαν στο δρόμο κάτω απ' τ' άστρα· του πυρός οι γλώσσες τύλιξαν εργοστάσιο παιγνιδιών μ' ένα αέρινο γαρύφαλλο χείλη αιδούου.

θυμάμαι ακόμη από παλιά, δηλαδή απ' την εποχή της πραγματικότητας, το νόημα της φωτιάς, την αφύπνιση του σχολιασμού των συμβόλων της, την ακριβή κριτική των υλικών που περιέχουν θειάφι.

και η φωτιά χαιρετούσε απ' το περβάζι του παραθύρου τα εύπλαστα σύνολα που οραματίστηκε ο αινείας καθώς έτρεχε φωνάζοντας το όνομα των παιδιών του μες στα ερείπια του ενεστώτα: χάιρε παρόν, που το πυρ σε καταβροχθίζει πέρα από κάθε προσδιορισμό!

το νερό ήταν εκείνη την εποχή μια απαίτηση της διαδοχής αυτού που έπαψε να υπάρχει κι αυτού που δεν υπήρξε ακόμη: στη ροή του κατοικούσαν τα αποστάγματα, η καρδιά της πλέον συμπυκνωμένης δυνάμεως, το αρχικό απόβαρον του αγαθού.

το νερό ήταν ένας αναρχικός, ακόμη και το γαλήνιο, *ιδιαιτέρως* αυτό. όμως κανένας δεν σκέφτηκε το νερό. έτσι θα άρχιζε το ταξίδι των φυγάδων, αργά σαν ιταλικό μυθιστόρημα, ήτοι: με ένα γουργούρισμα ή χτυπώντας το ρόπτρο του παφλασμού.

από τους τρώες προερχόμαστε εγώ, εσείς, εμείς οι ευρωπαίοι, ο πιο ευαίσθητος λαός του γαλαξία.

V

να γράψω ένα τραγούδι για τα πέντε στοιχεία και να ξηγήσω πως η αλήθεια για τα στοιχεία είναι ζήτημα ανατροφής.

πρώτ' απ' όλα ν' αποφανθώ (στροφή α') για το στοιχείο της φωτιάς· να πω ότι είναι ενεργητικό και αρσενικό, γρήγορο και αυθόρμητο και ανήκει στον άγγελο γαβριήλ και, φυσικά, στον αδελφό μου, που δεν γεννήθηκε ποτέ.

να πω στη δεύτερη στροφή για το νερό· να πω ότι είναι παθητικό, θηλυκό, παραγωγικό και κινητικό και ανήκει στον νέμο ή νεμο.

τρίτη στροφή, για τον αέρα· να πω ότι είναι ενεργητικός και αρσενικός, αιθερικός, διανοητικός και αφηρημένος, κατ' εξοχήν μεταδοτικός και βεβαίως ότι ανήκει σε μουσικούς σαν τον ραβέλ ή τον ρεσπίγκι.

στην δε τέταρτη στροφή να πω τα αντίστοιχα περί γης, που είναι μαύρη, παθητική, θηλυκή και στέρη, σταθερή, βραδεία και υλική, περιορισμένη και ταυτόχρονα ανακόλουθη και ένα κλικ πριν τον οργασμό και ανήκει σε όλους.

[κενό· θέση 5ου στοιχείου, που συμπίπτει με το αλάτι ή χλωριούχο νάτριο (NaCl)]

να γράψω ένα τραγούδι για τα πέντε στοιχεία και να εξηγήσω πως αυτά, ΚΑΙ τα πέντε, συνεργάζονται αρμονικά όταν η γύρη, την άνοιξη, ανακυκλώνει τις αλλεργίες.

VI

στο νυμφώνα, η βασιλεία του εραστή αποκλείει τις κινήσεις που βρίσκει ράθυμες.

για την κοπέλα, απεναντίας, τα θέλητρα της αγάπης είναι σβησμένα κεριά, προαισθήματα νεκρωμένα.

λίγο φως που χαμήλωσε προς το αίνιγμα της φυσικής ωραιότητας, χάσμα, έρημος, απογοήτευση.

άνθρωπε, πρώτα κρίνε, κατόπιν άκου!

Οι άγιες νύχτες μου Οι άγιες νύχτες μου
είναι μια ανοιχτή αγκαλιά γεμάτη σούρουπα, όμορφα βράχια, τρυφερούς
Γιώργος Δουατζής μίσχους αγριολούλουδων, ήχους κυμάτων και μητρικές φωνές, που
σιγοτραγουδάνε παραμύθια.

Οι άγιες νύχτες μου
είναι το βλέμμα-χάδι της αγαπημένης όταν κουρνιάζει στο στέρνο μου, οι
ανάσες των φίλων που με ζεσταίνουν τις άγιες νύχτες του χειμώνα, η
σιγουριά ότι θα δω και το αυριανό χάραμα.

Οι άγιες νύχτες μου
είναι τα προγονικά ιερά που πάνω τους θυσιάζω λέξεις, οι μνήμες των
κυττάρων που άγγιξαν το κορμί μου, τα πάθη που μου σπατάλησαν χρόνο
και μου χάρισαν ζωή, το βλέμμα μου όταν βυθίζεται βαθιά στο μέλλον.

Οι άγιες νύχτες μου
είναι η μνήμη χιλιάδων αδελφών, που υπηρέτησαν περήφανα και μυστηριακά
τη μεγάλη Μάνα, που ζητάει ζωή και δίνει αξίες, για να πορεύονται οι
γενναίοι και να ανασαίνουν οι μικροί.

Ερωτικό

Λίλυ Εξαρχοπούλου

Ο αναστεναγμός του Δημητρίου Έρωτα
ήταν βαθύς
Ξενύχτησε και η επιθυμία αντανακλάστηκε
μες στο σκοτάδι
Έρθε και κούρνιασε πάνω στον ώμο του
και τον συνέθλιψε

Στο πρώτο φως της μέρας οι διαβόλοι
μαύρο χορό χορέψαν τ' αρχικά του
Ζόρικη αιθρία αντιπαλέψαν και καταλάγιασαν
Σε άσφαλο καυτή της μεσημβρίας

Τότε σηκώθηκε.
Ζωσμένος αρώματα άνοιξε δρόμο
Πήρε τη Σόλωνος και τράβηξε για Κολωνάκι

Μ' ένα χιλιάρικο μια γύφτισσα
ξεστόμισε την ασύγγνωστη του μοίρα:
Ανέραστος τα βράδια να κοιμάται
Άβουλος τα μεσημέρια να γυρνά
Απτόητος να ξυπνά τα πρωινά

Αν δεν χαράξει, δεν βρυκολακιάζουμε

Τίγρεις

Σωτήρης Κακίσης

1.

τίγρεις σαν της ψυχής μου τις ραβδώσεις δεν έχω δει, δεν έχω να δείξω. τίγρεις σαν των χεριών μου τα νύχια δεν έχω ποτέ σκεφτεί, τις σκέφτομαι πάντα πιο ήμερες, πάντα πιο εξημερωμένες. γιατί οι τίγρεις πιο μέσα από τα μάτια τους είναι ακόμα πιο ακίνδυνες, ακόμα πιο τρυφερές. κι εγώ ούτε με τα λιοντάρια δεν κάνω, ούτε και χωρίς. γιατί τίγρεις και λιοντάρια μαζί έναν ελέφαντα γλυκό σαν κι εμένα τον φοβούνται, απέξω δεν με πλησιάζουν. έρχονται από μέσα μου να με φάνε, σαν ραβδώσεις, σαν λέξεις, σαν χαίτες τρελές πάνω στις σκέψεις μου!

2.

τώρα πάλι περιμένω. είμαι μιά μύγα πίσω απ' το δεξί πόδι μιας ωραίας για σας τους ανθρώπους καρέκλας, και περιμένω, σαν Χίτσκοκ των ζώων έτοιμος κάτι να κάνω μαυρόασπρο, ένα πέραςμα, θέλω να πω, μια σκηνή για τ' άλλα ζώα έξυπνη, για πάντα νουάρ. να, θα βγω τώρα από το πόδι αυτό από πίσω, και καταπάνω σ' ένα πόδι ζωντανό θα πάω, τα δόντια μου (έχουμε δόντια οι μύγες; δεν θυμάμαι) να τα χώσω με δύναμη σε σάρκα καφέ, αίμα κι εγώ κόκκινο να πλησιάσω σαν κουνούπι ξαφνικά, σαν σφήκα, σαν σκορπιός, σαν οχιά, σαν κόμπρα! πολύ κακό δεν μπορώ να κάνω, τώρα που το σκέφτομαι. πετώντας όμως στο δωμάτιο με τόσες ιδέες μέσα μου, δεν είμαι πια μόνο μύγα.

Αρχαίο τραμ

Πάνος Καπώνης

Ιερογλυφικά σανδάλια

Οδηγούσαν το κέλυφος του γρανίτη

Σε ανάποδες πυραμίδες και ήχους

Αιγυπτιακούς

Ανορθόδοξους στις λείες επιφάνειες

Των κώνων

Της μετενσάρκωσης των οφθαλμών μας

Απέραντη η λεωφόρος της ερήμου

Στο σχήμα ενός συμβόλου ζωής

Με σκόνη αιώνων

Να ανεμίζει τις υπναλέες μούμιες

Υπεράνω των φοινίκων

Στην κατεύθυνση της Λιβύης

Το αρχαίο τραμ έτριζε

Από τ' αρχαία χρόνια δίπλα στη θάλασσα

Σκουριασμένη διαδρομή

Από το Ναυτικό Όμιλο Αλεξανδρείας

Μέχρι την οδό Σελίμ

Ένθα τα μεγάφωνα του Ισλάμ

Ιερά κιγκλιδώματα όμως μας στρίμωξαν

Στις οξειδώσεις των οχημάτων

Άμα τη αφίξει μας

Κάτω από τρούλους και περιπατητές

Σε ελληνικά κλασικά κατάλοιπα

Και το παλιό μεγαλείο της παραλίας

(άτιτλο)

Νίκος Καρούζος

προέρχομαι από βάναυσο πράσινο κι από οδυνηρό γαλάζιο
τρώγοντας τα νύχια μου / σημάδι φαντασίας / κάποτε με κομπόχητα
συχνά ματώνοντάς τα

βυθίζομαι στον ύπνο ωσάν αναπνεύοντας με ιώδη άμφια
δυο συλλαβές ακόμη και θα κλατάρω
σε νοερά μου έντομα παρέτυχα με άσπρο ανεμιστηράκι
φωνητικός ο Αύγουστος που φτύνει λέξεις απ' το μεσημέρι
πάχος της ύλης μεταφυσικά φαινόμενα η τεττιγολαγνεία
είμαι και οίμαι αδιάκοπα ο απάτορας σκύμνος
με δέκατα διασχίζοντας το απειροστικό θερμόμετρο

λήξη της λέξεως η γλώσσα καλαμπούρι και βαθύ λουλάκι
/ να μπουγαδιάσω εκατό σελίδες σήμερα και ν' ανασάνω /
φεύγοντας κανέναν
ο θάνατος που μ' έχει ξεθεώσει κανέναν
φυλλοροεί το τελικό σίγμα / δέος / εκών άκων απέρχομαι

Λίγο που φυσούσε δε φαινόταν

*

Στέκονταν αντικριστά.
Σαν να είχαν γεννηθεί γι' αυτό.

*

Αν έγγραφα ένα ωραίο ποίημα
θα σου το χάριζα

*

Όλα γύρω θα αναιρούσαν
το ωραίο ποίημα.

Απέναντι

Μαρία Κούρη

Γράφουμε ποιήματα γιατί λείπουμε

Παναγιώτης Κερασίδης

1.

Το σώμα ανάβει όταν λείπουμε
Γιατί καίμε λύπη με τα δάχτυλα
Και λάμπει στα μάτια.

2.

Όταν λείπουμε
Θυμόμαστε και ξεχνάμε τα λάθη
Που περιέχουν το σωστό ερήμην μας
Θυμόμαστε και ξεχνάμε τους στίχους
Που αφήσαμε στο κρεβάτι και στο πάτωμα
Ξεφυλλίζοντας τη ζωή
Ξεκοκαλίζοντας το κορμί
Με τη γλώσσα και τα δάχτυλα.

3.

Απουσιάζουμε λόγω έλλειψης χρόνου
Λόγω έλλειψης χώρου
Λόγω πύκνωσης αισθημάτων
Γι' αυτό που λείπει.

4.

Μπορούμε να διασφαλίσουμε την απουσία μας
Κεντρώνοντας τη μνήμη και τη λήθη
Με το αίτιγμα
Που τρέχει στο αίμα μας;

5.

Όταν λείπουμε λείπει κι ο απουσιολόγος.

6.

Όταν λείπουμε υπάρχουν τα πάντα.
Άρα λείπουμε όντας αλλού
Όντα λειψά ερωτευμένα στη σιωπή
Ζώα πολιτικά
Πληγωμένα από το φιλί της ζωής
Με γλώσσα και δόντια.

7.

Διαβάζουμε γράφουμε πίνουμε λείπουμε.
Ερωτευόμαστε. Ξεχνιόμαστε.
Λείπουμε στη βουή των γεγονότων
Στις όχθες και στα ποτάμια
Που μας παρασέρνουν στην εκ-βολή μας.

8.

Λείπει η λύπη απ' τη βολή μας;
Ποια λύπη φταίει που λείπουμε;
Φτάνει η χαρά που περισσεύει όταν λείπουμε
Για να μη λείπουμε;
Για να μην έχουμε αγωνία;

9.

Έχουμε αγωνία που ζούμε
Όχι που κάποτε θα πεθάνουμε.
Σιγά την έλλειψη!

10.

Γράφουμε ποιήματα γιατί λείπουμε.
Λείπουμε γιατί λείπουμε.

11.

Λείπουμε αγάπη μου
Λείπουμε μαζί και χώρια
Λείπουμε αγκαλιά
Στα λιμάνια στα καράβια
Στα τρένα στα αεροπλάνα
Δίχως γυρισμό
Στην απόσταση.

Μας ενώνει αυτό που χάνουμε.
Κι αυτό μας φτάνει για να καθούμε.

Ο γάτος μου

Γιώργης Παυλόπουλος

Ο γάτος μου
έχει όλα τα ελαττώματα
και τις αδυναμίες μου.
Νωχελής και ακαμάτης
νυχτόβιος και ονειροπόλος
του αρέσει να μυρίζει το σκοτάδι.
Σπάταλος στα χάρδια
ρίχνεται στο κορίτσι μου
κάνεται στα πόδια της
κι όταν τον διώχνω
μου παρασταίνει τον τίγρη.
Συχνά τον γελοιοποιώ
και τότε αγριεύει
σηκώνονται στη ράχη του οι τρίχες
και μου δείχνει τα νύχια του.
Όταν οι καλεσμένοι μου
μιλάνε για πολιτική
πλήττει και κοιμάται στο χαλί.
Δεν μου επιτρέπει να βλέπω τηλεόραση
κι έμαθε με την ουρά του
να μου κλείνει το κουμπί.
Ωστόσο δεν κώνει την ουρά του πουθενά.
Δειλός και άτολμος
δεν ανεβαίνει ποτέ στα κεραμίδια.

Αγαπάει τις όμορφες γάτες
αλλά κανείς δεν ξέρει
πού σμίγει τις φιλενάδες του.
Αλχημιστής απολαύσεων
αριστοτέχνης εκπλήξεων
σκηνοθέτης της σκιάς του
κυνηγάει πεταλούδες.
Με εκλιπαρεί να τον προσέξω
μα εγώ τον αποφεύγω επίτηδες
και τον παρακαλώ να με αφήσει ήσυχο
να γράψω αυτό το ποίημα για το γάτο μου
που με βασανίζει χρόνια.
Μου γυρίζει τότε την πλάτη
και χάνεται στο σκοτάδι.
Και βέβαια δεν με ζηλεύει καθόλου
για τις επιδόσεις μου στην Ποίηση.

Θέλει να μοιράζεται το πιάτο μου
αλλά δεν του κάνω ποτέ το χατίρι
κι ας λένε πως η Ποίηση
είναι το πιάτο που μοιράζεται
ο ποιητής με το γάτο του.

Βαλπαραΐσο

Σταμάτης Πολενάκης

Σαν σήμερα, δεν ξέρω πριν από τόσα χρόνια, έγραψα νομίζω το πρώτο μου ποίημα. Τώρα που φθάνω στο τέλος σιγά-σιγά και επιστρέφω με άδεια τα χέρια ξέρω καλά ότι αυτό το ταξίδι δε θα μπορούσε παρά να τελειώσει ακριβώς εδώ: σε μια γκρίζα ζώνη πάνω στο χάρτη, σ' έναν υγρό επαρχιακό σταθμό όπου φθάνεις κατάκοπος τα ξημερώματα, ολομόναχος. Την ομορφιά δεν την είδες παρά μόνο μια φορά μόνο σε ολόκληρη τη ζωή. Άλλη παρηγοριά ας μην υπάρξει ποτέ για τα κουρασμένα, άυπνα μάτια και τελικά δεν είναι τυχαίο ότι οι πιο μελαγχολικές ιστορίες αγάπης αρχίζουν πάντοτε μέσα σ' ένα βαγόνι της αμαξοστοιχίας Βαρσοβία-Πετρούπολη.

Σκάρτο αλφαβητάρι (για ξεσκολισμένα παιδιά)

Θανάσης Χατζόπουλος

Υ

Μαθαίνω την ύλη πάλι από την αρχή. Παιδάριο, σουδάριο, πτηνό του δρόμου. Τσιμπολογώ αυτό που μόνο εκεί μπορώ να βρω. Εκείνο που δεν έχει μοίρα ούτε γυρισμό. Το υλικό.

Ζ

Μια ζωγραφιά δίχως αντίτιμο άλλο, καθρέφτης της ζωής. Αυτή μονάχα. Σκυφτός κοιτάζω. Σκυφτός την ζω. Όχι όπως πλάσμα δηλαδή ανθρώπινο. Αλλά σαν κάποιος που κάτω ψάχνει την ως άνω οδό. Ζωή μου δηλαδή το ζώο που οδηγώ μέχρι την άλλη άκρη όπως άνθρωπο να πάρει από το χέρι τον θεό και να τον φέρει στα μισά του δρόμου εδώ. Να γίνει άνθρωπος κι αυτός.

Φ

Φύλλα που παίρνουνε φωτιά. Μόνο στοιχείο ο καπνός, μαθαίνω να σφυρίζω στην αιθάλη, μηχανοκίνητος ατμός, σαν μαύρος κρίνος, που του χαρίστηκε το κίνητρο αυτό, καίγοντας φύλλα να προωθείται ως το τέλος, να κυλιέται στις ράγιες μέχρι τον πάντοτε επίκαιρο προορισμό. Φθίνοντας όπως φύσημα, φουουουου...

Θ

Τι άλλο από μια λέξη δίχως νόημα ρητό ή περιεχόμενο ορατό. Η βασιλίδα των θνητών. Μια λέξη αόρατη εδώ, σαν των ψυχών το θέαμα το υγρό. Μα δίχως θλίψη. Μόνο να καίει συνεχώς το θυμιατό, η οσμή του ν' ανεβαίνει αιτώντας με ιπτάμενα έλαια το έλεος αυτού που δεν στρέφει πια το πρόσωπο εδώ.

Ξ

Συμφώνησε εν τέλει να λάβει ξύλο. Ν' αναδεχθεί το ορατό μέχρι το ξύδι. Κι από αυτό να αρθρωθεί σαν μαγγανεία ο άνθρωπος. Από το ξύλο της ζωής. Όσης άλλοι περιέρχονται, κι όσης άλλοι παρέρχονται, όμηροι. Ξύλο που ανθίζει εν ταυτώ, εν πλήρη γνώσει, εν πλήρη απογνώσει, ασύμφορο. Μέσα στο ξένο.

Ν

Νερό τρεχούμενο. Γλώσσα που πάει ροδάνι. Φτιάχνοντας τη δική της στεριά, όχι εν είδει ίσου. Αλλά νησί και ναυς και νόημα στη νιοστή.

Μ

Μην και ξεπνήσουν τα ορατά στα αόρατα. Μη. Μνήμη καλή, μνήμη κακή και λήθη ξεγραμμένη. Μνήμα, μνημούρι για να μη σώσει να σωθεί η μήνις. Η μηχανή μιας μνηστευμένης προσευχής που έδωσε να σπάσει και να μάθει απ' τα γραμμένα τι πάει να πει πονώ. Κι από τα άγραφα τι πάει να πει θυμούμαι.

Π

Πιστή η ζωή στο δρόμο της. Πιστή και στον πηλό της. Πού πέθανε, ποιος πέθανε και πήρε τον χυμό της. Πέρασαν χρόνια, πέρασαν χωριά, κι ο πόνος σαν παιδί άλλοτε ενηλικιώνεται σε παίρνει από το χέρι. Κι άλλοτε πόνος, σαν εκ πεπειθήσεως πιστός κι αυτός, υπηρετεί το ποίημα, προδότης από χέρι. Τον απεμπολείς μ' αυτός επανακάμπτει σώμα βαθύτερο του σώματος, στο πτώμα δεν οικεί μόνο στα σώματα των άλλων πια ενώπιόν του.

Χ

Χέρι ζεστό, υγρό. Χέρι με χέρι. Χαιρετώ. Και η χαρά που χάνεται με βρίσκει στον παράδρομο, τον χάρτη που ζητώ τον σχεδιάζει δίχως τον χαρτοπολτό. Χάσμα της γης πιο ορατό ανάμεσα στα σώματα όταν χέρι με χέρι περπατούν, πηγαίνουν.

Ψ

Τη λύρα που έψαχνα δεν βρήκα. Ψάχνω λοιπόν μονάχα στο σωρό κάποιον ονόματι εαυτό. Όχι ψηλά. Πιο χαμηλά απ' την ψύχρα. Μέσα στον ενιαυτό. Ψήγμα ψαγμένης άμμου, ψηφία σε ονόματα. Όσα με πιάνουν απ' τη μύτη και μου λένε: μίλα.

Α

Έτσι τελειώνει η ζωή σαν επιφώνημα. Και σαν ανάσα. Παντάνασσα.
Έτσι αρχίζει η ζωή σαν μία άναρθρη κραυγή. Αλαλαγμός.
Γίνεται κάποτε ομιλία, κι η ομιλία ανάσα. Μιλώντας αναπνέεις κι όχι το αντίθετο.

Κενές θερμίδες

Αργύρης Χιόνης

Η ΦΙΛΗ ΜΟΥ Η ΖΩΗ, που ανησυχεί για τη ζωή μου, με ρώταγε, προχτές, απ' το τηλέφωνο, για τη διατροφή μου.

Της είπα ότι τρώω μόνο μια φορά τη μέρα και, όταν εξανέστη, συμπλήρωσα πως πίνω αρκετά και, απ' όσο ξέρω, το οινόπνευμα έχει πολλές θερμίδες.

«Ναι, αλλά πρόκειται για άχρηστες θερμίδες, δίχως βιταμίνες, κενές θερμίδες, έτσι λέγονται», μου είπε.

Δεν μ' άρεσε αυτή η παρατήρηση, δεν μ' άρεσε καθόλου· ένιωσα, ξαφνικά, πλήρης κενού.

χρειάζεται
μεγάλη
απελπισία
δυσφορία
καθόλου αυταπάτες
για να γράψεις
λίγα
καλά
ποιήματα.

δεν
μπορεί
ο καθένας
να τα
γράφει
ούτε καν
να τα
διαβάζει.

ποίηση

Charles Bukowski - Αμερική

Μετάφραση Χαράλαμπος Γιαννακόπουλος

Ένα απόγευμα

Raymond Carver - Αμερική

Μετάφραση Χαράλαμπος Γιαννακόπουλος

Καθώς εκείνος γράφει, δίχως καθόλου να κοιτάζει προς τη θάλασσα, αισθάνεται πως η μύτη από το στυλό του αρχίζει να τρέμει. Είναι η παλίρροια που υποχωρεί πάνω από τα βότσαλα. Όχι όμως, δεν είναι αυτό. Όχι, είναι επειδή εκείνη διάλεξε αυτήν ακριβώς τη στιγμή για να έρθει μες στο δωμάτιο χωρίς ούτε ένα ρούχο πάνω της. Νυσταγμένη, χωρίς καλά-καλά να ξέρει πού βρίσκεται αυτή τη στιγμή. Παραμερίζει τα μαλλιά από το μέτωπό της. Κάθεται στην τουαλέτα με τα μάτια της κλειστά, το κεφάλι κάτω. Τα πόδια απλωμένα μπροστά. Την βλέπει από το άνοιγμα της πόρτας. Ίσως τώρα να θυμάται και αυτή τι συνέβη το πρωί. Γιατί μετά από λίγο, ανοίγει ένα μόνο μάτι και κοιτάζει προς το μέρος του. Και γλυκά χαμογελάει.

Το είπες πως ο θυμός θα επέστρεφε
ακριβώς όπως η αγάπη.

Έχω μια όψη μαύρη που δε μ'
αρέσει. Μια μάσκα είναι που την προβάρω.
Αποδημώ προς το μέρος της κι ο βάτραχος της
κάθεται στα χείλη μου αποπατώντας.
Είναι γέρος. Είναι κι άπορος.
Προσπάθησα να τον κρατήσω σε δίαιτα.
Δεν του δίνω κανένα καταπραϊντικό.

Υπάρχει μια καλή όψη που φορώ
σαν θρόμβο αίματος. Τον
έραψα στ' αριστερό μου στήθος.
Τον έκανα λειτούργημα.
Ο πόθος ρίζωσε μέσα του
και τοποθέτησα εσένα και το
παιδί σου στο στόμιο του για γάλα.

Ω! είναι φόνισσα η μαυρίλα
και το στόμιο ξεχειλίζει γάλα
κι όλες οι μηχανές δουλεύουν ρολόι
και θα σε φιλήσω όταν
κόψω κομματάκια-κομματάκια
μια ντουζίνα νέους άντρες
και θα πεθάνεις κι εσύ μια στάλα,
ξανά και ξανά.

Ξανά και ξανά και ξανά

Anne Sexton - Αμερική

Μετάφραση Ευτυχία Παναγιώτου

Ο συναγερμός

Charles Simic - Αμερική

Εκατοντάδες παράθυρα γεμάτα πρόσωπα
Επειδή κάτι συνέβη στο δρόμο
Κάτι που κανείς δεν μπορεί να εξηγήσει
Γιατί δεν υπήρχε όχημα της Πυροσβεστικής, ούτε
Ουρλιαχτά, ούτε πυροβολισμοί
Ωστόσο είχαν όλοι μαζευτεί
Μερικοί με τα χέρια να καλύπτουν τα μάτια των παιδιών
Άλλοι να σκύβουν και να φωνάζουν
Στον κόσμο που περπατούσε κάτω
Με την ίδια αταραξία και το ίδιο γαλήνιο παρουσιαστικό
Εκείνων που πάνε για μια Κυριακάτικη βόλτα
Σε κάποιον άλλον αιώνα, λιγότερο βίαιο από τον δικό μας

Η σφίγγα από το παράθυρό μου

Γιάννα Μπούκοβα - Βουλγαρία

Μετάφραση από τα βουλγαρικά Δημήτρης Άλλος

Από ψηλά μικρό τον είδα
πώς πήδαγε τις λακκούβες και άναβε φωτιές του Αϊ-Γιαννιού

ως εδώ πάνω έφτασε και δε μεγάλωσε

Τριών ημερών η θλίψη στο πρόσωπό του –βιαζότανε
πολύ– πλήθαινε και το γέμι της σκιάς του
σκεπτόμενο καλάμι είναι –είπα– να τον αγκαλιάσω και
θα τότε τσακίσω

Ήμερα σύννεφα στον ουρανό· όχι τα ανήμερα από τα
περασμένα χρόνια
και οι τρεις άγγελοι με τα κομπολόγια τους σε απόσταση
βολής

- ο ένας για τις νύχτες μου
- ο ένας για τα δόντια μου
- ο ένας για τις άσπρες μου παλάμες

Ο θαμμένος ζωντανός

**Carlos Drummond de Andrade -
Βραζιλία**

Μετάφραση από τα πορτογαλικά Αντρέας Παγουλάτος

Είναι πάντα μες στο παρελθόν αυτός ο οργανισμός,
Είναι πάντα μες στο παρόν αυτός ο σωσίας,
Είναι πάντα μες στο μέλλον αυτός ο πανικός.

Είναι πάντα μες στο στήθος μου αυτό το νύχι.
Είναι πάντα μες στη λύπη μου αυτό το σήμα.
Είναι πάντα μες στον ύπνο μου αυτός ο πόλεμος.

Είναι πάντα στη θεραπεία μου μια μεγάλη αναβολή.
Πάντα στην υπογραφή μου η αρχαία μαινάδα.
Πάντα με την ίδια απάτη άλλη προσωπογραφία.

Είναι πάντα στ' άλματά μου ένα όριο.
Είναι πάντα στα χείλη μου η σφραγίδα.
Είναι πάντα στο όχι μου αυτό το τραύμα.

Πάντα στον έρωτά μου η νύχτα σκάει.
Πάντα μέσα μου ο εχθρός μου.
Και πάντα μες στο πάντα μου η ίδια απουσία.

Cascado

Samuel Beckett - Ιρλανδία

1.

Γιατί όχι μετά βίας οι απελπισμένοι της
στιγμής οι καταβρεγμένοι με λέξεις

δεν είναι καλύτερα να υιοθετήσεις απ' το να είσαι άγονη

οι ώρες αφού έφυγες είναι τόσο μολύβδινες
πάντα θα αρχίζουν και θα σέρνονται πολύ σύντομα
τα πιασίματα αρπάζοντας τυφλά το κρεβάτι της ανάγκης
φέρνοντας στο φως τα οστά των παλαιών ερώτων
κόχες κάποτε γεμάτες με μάτια σαν τα δικά σου
τα πάντα είναι κάλιο σύντομα παρά ποτέ
η μαύρη ανάγκη πιτσιλίζοντας τα πρόσωπά τους
λέγοντας ξανά εννιά μέρες ποτέ δεν πλημμύρισαν την αγαπημένη
ούτε εννιά μήνες
ούτε εννιά ζωές

2.

Λέγοντας ξανά

αν θέλεις να με διδάξεις δε θα μάθω
λέγοντας ξανά υπάρχει η τελευταία
ακόμα κι απ' τις τελευταίες φορές
οι τελευταίες φορές παράκλησης
οι τελευταίες φορές αγάπης
να ξέρεις να μην ξέρεις να προσποιείσαι
η τελευταία φορά των τελευταίων φορών λέγοντας
αν δε μ' αγαπήσεις δε θα αγαπηθώ
αν δε σ' αγαπήσω δε θα αγαπώ

η έλξη μουκλιασμένων λέξεων στην καρδιά πάλι
αγάπη αγάπη αγάπη βαρύς κτύπος παλιού βουτηχτή

τρομαγμένος πάλι
απ' το να μην αγαπώ
ν' αγαπώ και να μην
να αγαπιέμαι αλλά όχι από εσένα
να ξέρω να μην ξέρω προσποιούμενος
προσποιούμενος

εγώ και όλοι οι άλλοι που θα σ' αγαπούμε
αν θα σ' αγαπούνε

3

εκτός αν σ' αγαπούνε

Ο ISTER

Anne Carson - Καναδάς

Ακολουθεί μια ιστορία κάποιος.
Έγραψε μια εισήγηση για έναν ποταμό για να εξειδικεύσω ήταν το.
Der Ister έχασε την εισήγηση αφού.
Έκανε την ανακοίνωση σε κάποιο μάλλον απογοητευτικό.
Συνέδριο για τον Χαίντερλιν όπου έγιναν μερικές τοποθετήσεις που.
Αφορούσαν στη δημοσίευση αλλά δεν πραγματοποιήθηκαν.
Αποδείχθηκαν σκέτη απογοήτευση αλλά πήρε.
Χρόνια να (μην).
Συμβεί στο μεταξύ όπως μιλάω η.
Ανακοίνωση μέσω μιας σειράς αλλαγών διεύθυνσης.
Κατοικίας.
Συστήματος αποθήκευσης σημειώσεων διακόπτη.
Υπολογιστή μετατροπής σε κλοπή υπολογιστή.
Υπολογιστή ξέρετε πώς είναι αυτοί οι αρχαιολόγοι.
Της γνώσης και ανάμεσα σε.
Όλα αυτά εκείνος άλλαξε.
Εμένα ώστε από το σπίτι της καινούργιας του συζύγου.
Γράφει μήπως κατά τύχη έχεις.
Στην κατοχή σου ένα αντίγραφο.
Εκείνου του παλιού.
Der Ister που.
Χάθηκε εγώ.
Είπα όχι στο μεταξύ εγώ.
Δεν μπορούσα παρά να σκεφτώ Οκεί τώρα πρόκειται για κάτι μυθικό τώρα εμείς.
Θα ακούμε για.
Πάντα το ωμομαρμαρυγές.
Πλέξιμο εκείνης της τέλει εισήγησης συγκρούοντας χτυπώντας.
ψεκάζοντας ξεριζώνοντας με προ.
Έλευση τα εν υπνώσει βράχια του Χαίντερλιν.
Βαθιά στο βάθος του κάθε μας.
Ονείρου.
Όταν κάποιος το 'σκασε περνώντας.

Η Συμμαθήτρια

Czeslaw Milosz - Πολωνία

Μετάφραση από τα πολωνικά στα αγγλικά από τον ποιητή & τον Robert Hass. Στα ελληνικά απο την Αντωνία Αλεξάκη

Βάδιζα προς το μέρος της κρατώντας ένα μισοανοιγμένο τριαντάφυλλο
Πήγαινα έφιππος γιατί το ταξίδι ήταν μακρινό.

Μέσα από ένα λαβύρινθο με κυλιόμενες σκάλες, από κρύπτη σε κρύπτη.
Με τη συνοδεία αρκετών φαντασμαγορικών κυριών.

Σε παρακαλώ, γονάτισε εδώ, πλάι μου, είπε
Θα μιλήσουμε για την αρετή και την ομορφιά.

Ξαπλωμένη πάνω σ' ένα χαλί, υποδεχόταν τους προσκεκλημένους
Ο λαιμός της ένα κρίνο απόλυτης λευκότητας.

Ήταν προικισμένη, έγραφε γραφομανή ποιήματα.
Αυτό συνέβη σε μία άλλη χώρα, σε έναν χαμένο αιώνα.

Συνήθιζε να φορά ένα φοιτητικό κασκέτο στολισμένο με δόντια λύκου,
Ένα έμβλημα του ακαδημαϊκού ιδρύματος ραμμένο πάνω σε βελούδο.

Χωρίς αμφιβολία πρέπει να ήταν παντρεμένη, να είχε τρία παιδιά.
Ποιος μπορεί άραγε να εντοπίσει αυτές τις λεπτομέρειες;

Μήπως το όνειρο σήμαινε ότι την ποθούσα;
Ή απλώς αισθανόμουν οίκτο για το παλαιό της σώμα;

Έτσι μου κατέβηκε στο κεφάλι να μετρήσω τα διασκορπισμένα της οστά
Μια και είμαι ίσως ο τελευταίος από μία ομάδα νέων του περασμένου αιώνα;

Η κάθοδος σε ένα σκοτεινό κοίλωμα σαν εκείνο του Δάντη
Κάπου κοντά στον Αρχάγγελο ή στο Καζακσάν;

Θα έπρεπε να είχε ταφεί στο νεκροταφείο στη Ρόσα
Μα μία σατανική αναμφίβολα μοίρα τη μετέφερε έξω από την πόλη.

Γιατί αυτή συγκεκριμένα, δεν το καταλαβαίνω.
Δεν είμαι βέβαιος ότι θα την αναγνώριζα σ' έναν πολυσύχναστο δρόμο.

Και αναρωτιέμαι γιατί τόσο διεστραμμένα έχει δημιουργηθεί το εξής:
Έτσι ώστε η ζωή να είναι αόριστη και μόνο ο θάνατος αληθινός.

Αντίο, Πιορεβίζσκοβνα, απρόσκλητη σκιά.
Δε θυμάμαι καν το μικρό σου όνομα.

στα δέκα μου ήμουν δέκα
στα είκοσι ήμουν γύρω στα τριάντα
στα τριάντα μετά βίας είκοσι

τα σαράντα ήταν σαράντα αλλά όχι σε χρόνια
τα πενήντα ήταν εξήντα μείον δέκα
τα εξήντα ήταν πενήντα συν δέκα

όταν γεννήθηκε η μητέρα μου ο πατέρας μου έμπαινε στα εννιά
όταν η μητέρα μου ήταν σαράντα εγώ ήμουν στα μισά της

όταν πέθανα ήμουν κάτι παραπάνω από εξήντα
όταν ήμουν λίγο πάνω από εξήντα ο πατέρας μου ήταν πάνω από τριάντα
και η μητέρα μου πάνω από τρία

όταν μπορούσα να κάνω πρόσθεση ήμουν κάτω από δέκα
όταν ήμουν κάτω από δέκα γεννήθηκα

Η σημερινή αριθμητική

Oskar Pastior - Ρουμανία

Μετάφραση από τα γερμανικά στα αγγλικά Peter Constantine

Φήμη

Vladimir Nabokov - Ρωσία

απόσπασμα από το ποίημα «Slava», γραμμένο στα ρωσικά στις 21 και 22 Μαρτίου 1942, μεταφρασμένο από τον ποιητή στα αγγλικά

...Εξακολουθώ ν' αλλάζω χώρες σαν πλαστά χρήματα,
εξακολουθώ με βιασύνη και φόβο να κοιτάζω πίσω,
σαν φάντασμα κομμένο στα δυο, σαν κερί ανάμεσα
σε δυο καθρέφτες πλέοντας προς τον ήλιο.

Είναι μακριά οι λειμώνες όπου έκλαψα την παιδική μου
ηλικία, μου έλειψε ο Απόλλωνας και ακόμα πιο μακριά
το μονοπάτι των ελάτων όπου ο ήλιος του μεσημεριού
γυάλιζε με ρωγμές φωτιάς ανάμεσα σε στεφάνια πιδάκων.

Αλλά η λέξη μου, σκαλισμένη για να πλάσει ένα αέρινο γεφύρι,
ενώνει τον κόσμο, και απέναντι στο στροβοσκοπικό στροβίλισμα
των ακτινών εξακολουθώ ατελείωτα να περνάω ινκόγκνιτο
μέσα στη γλειμμένη απ' τη φλόγα νύχτα της πατρίδας μου.

Όχι κόκκινα τριαντάφυλλα ή καρδιές από σατέν.

Του Αγίου Βαλεντίνου

Ένα κρεμμύδι θα σου προσφέρω.
Είναι ένα φεγγάρι τυλιγμένο σε καφέ χαρτί.
Υπόσχεται φως
όπως το αβρό ξεγύμνωμα της αγάπης.

Carol Ann Duffy - Σκωτία

Μετάφραση Χαρ. Γιαννακόπουλος

Ορίστε.
Θα σε τυφλώσει απ' τα δάκρυα όπως ένας εραστής.
Την αντανάκλασή σου θα την κάνει
για κουνημένη φωτογραφία πόνου.

Προσπαθώ να είμαι ειλικρινής.

Όχι χαριτωμένες καρτούλες ή το σχήμα ενός φιλιού.

Ένα κρεμμύδι θα σου προσφέρω.
Το δριμύ του φιλή θα μείνει στα χείλη σου,
ζηλότυπο και αφοσιωμένο όπως είμαστε,
για όσο καιρό είμαστε.

Δέξου το.
Οι πλατινένιες του σπείρες διπλώνουν σαν βέρα,
αν το θελήσεις.
Ολέθριο.
Η μυρωδιά του θα κολλήσει στα δάχτυλά σου,
θα κολλήσει στο μαχαίρι σου.

Viola d' amore

Pedro Lastra - Χιλή

Μετάφραση Ρήγας Καππάτος

Εκείνη ήρθε κι έφυγε σαν τη νεότητα, την κατάπια η γη
ή τη διέλυσε τ' όνειρο
που με το ένα χέρι φτιάχνει και με το άλλο χαλάει
τα στιγμιαία τοπία του
γεμάτα γλυκό δόλο απατηλών οάσεων,
απ' όπου κανείς δεν περνάει
εκτός από την ταξιδιώτισσα που χάνεται στην ομίχλη
κάθε αυγινού.
Αλλά τ' όνειρο δεν κοιμάται
όπως το βλέπει ο κοιμισμένος, ένας προδομένος άγγελος
που δεν ξέρει από ποιον
και γηρασμένος
από τον ίσκιο των ημερών που έχει ξεχάσει:
είναι μια αιωνιότητα εκείνη η στιγμή
κι ένας χώρος απέραντος
το μέρος που κατοικεί.